

Helgelandsrådet

Årsberetning 2024

Innhold

1.	Innledning	3
2.	Formål	3
3.	Strategiske mål	3
3.1	Visjon	3
3.2	Hovedmål	3
4	Organisering	4
4.1	Representantskapet	4
4.2	Helgelandstinget	4
4.3	Helgelandsrådet	5
4.4	Arbeidsutvalget	5
4.5	Utvalg	6
4.6	Sekretariatet	6
4.7	Arbeidsmiljø og HMS	7
5	Satsingsområder	7
5.1	Utdanning og kultur	7
5.2	Helse og sosial	8
5.3	Næring og samfunn	8
5.4	Samferdsel og infrastruktur	9
6	Prosjekter/sentrale saker	9
6.1	Digital hjemmeoppfølging - Helgeland	9
6.2	Regionforsterkelse/fastlandsforbindelse Dønna/Herøy - Alstahaug	10
6.3	Tosenveien	11
6.4	Ferjefri fv17 Alstahaug - Vevelstad – Brønnøy	11
6.5	Regionvekstavtale	12
6.6	Helgelandskonferansen 2024	12
6.7	Offshore Nordland 2024	12
6.8	Evalueringsavtale	12
7	Høringssvar, innspill og uttalelser	12
8	Ekstern representasjon	13
8.1	Jernbaneforum nord (Nfk)	13
8.2	Regionalt politiråd i Nordland (Nordland politidistrikt)	13
8.4	MidtSkandia	13
8.5	Regionalt kompetanseforum Helgeland (Nfk)	13
9	Økonomi	14
9.1	Budsjett 2024	14
9.2	Andre forhold	14

1. Innledning

Helgeland interkommunalt politisk råd (Helgelandsrådet) er et interkommunalt politisk råd etablert i henhold til kommunelovens kapittel 18. Rådet dekker nå 11 av Helgelands 18 kommuner; Alstahaug, Bindal, Brønnøy, Dønna, Grane, Herøy, Leirfjord, Sømna, Vefsn, Vega og Vevelstad. Rådet ble formelt stiftet i oktober 2019 som et resultat av sammenslåing av tidligere Sør-Helgeland Regionråd og Helgeland Regionråd.

Årsberetning for interkommunalt politisk råd skal utarbeides i henhold til kommunelovens §§ 14-7 og 14-8 og skal redegjøre for;

- a) forhold som er viktige for å bedømme den økonomiske utviklingen og stillingen, og om den økonomiske utviklingen og stillingen ivaretar den økonomiske handleevnen over tid
- b) vesentlige beløpsmessige avvik mellom årsbudsjettet og årsregnskapet, og vesentlige avvik fra kommunestyrets eller fylkestingets premisser for bruken av bevilgningene
- c) virksomhetens måloppnåelse og andre ikke-økonomiske forhold som er av vesentlig betydning for kommunen eller fylkeskommunen eller innbyggerne
- d) tiltak som er iverksatt og tiltak som planlegges iverksatt for å sikre en høy etisk standard
- e) den faktiske tilstanden når det gjelder kjønnslikestilling
- f) hva kommunen eller fylkeskommunen gjør for å oppfylle arbeidsgivers aktivitetsplikt etter likestillings- og diskrimineringsloven § 26

2. Formål

Helgelandsrådet skal legge til rette for økt samarbeid mellom kommunene i regionen og gjennom dette bidra til å skape en felles identitet og situasjonsforståelse på Helgeland. Rådets rolle er å ta opp og fremme de viktigste politiske sakene som angår Helgeland.

Helgelandsrådet skal være en tydelig strategisk og politisk aktør med regionalt og nasjonalt perspektiv som også gir uttalelser i politiske spørsmål/saker som angår Helgeland.

Helgelandsrådet skal være en aktiv regional pådriver med vekt på regional samfunnsutvikling, og et bindeledd mellom politikk, næringsliv, og andre regionale og statlige styringsorgan.

3. Strategiske mål

3.1 Visjon

Helgelandsrådet skal være en politisk maktfaktor som samler og styrker Helgeland.

3.2 Hovedmål

Helgelandsrådet skal;

- opptre samlende slik at vi kan utvikle og samle Helgeland til en slagkraftig region
- aktivt jobbe for å drive fram samhold, kunnskap og forståelse for mulighetene i hele regionen
- sette den politiske agendaen og gjennom den utøve vår rolle som pådriver og samfunnsaktør.

4 Organisering

4.1 Representantskapet

Representantskapet er øverste organ i Helgeland interkommunalt politisk råd hvor deltakerkommunene er representert med ordfører, til sammen 11 representanter. Representantskapets medlemmer velges for fire år (valgperioden).

Representantskapet har vedtatt samarbeidsavtalen for Helgeland interkommunalt politisk råd i henhold til kommunelovens § 18-4. Avtalen ble første gang revidert i 2021 og behandlet i kommunene i 2022. Ny revidering av samarbeidsavtalen ble iverksatt i forbindelse med Træna kommunes utmelding høsten 2023 samt oppstart av en evaluering av samarbeidet. Revidert samarbeidsavtale ble behandlet i Representantskapet og vedtatt av deltakerkommunene i 2024.

I henhold til kommunelovens § 18-3 velger representantskapet selv sin leder og nestleder. Funksjonene som leder og nestleder i representantskapet, Helgelandsrådet og arbeidsutvalget er i henhold til samarbeidsavtalen gjennomgående, og de som velges til leder og nestleder i representantskapet er også valgt som leder og nestleder i Helgelandsrådet og i arbeidsutvalget. Leder og nestleder velges for to år. Etter to år tiltrer nestleder som leder og ny nestleder velges.

I ekstraordinært representantskapsmøte 16. november 2023 ble følgende valgt til leder og nestleder for perioden 2023 – 2025:

- Leder: Elbjørg Larsen, ordfører Herøy kommune
- Nestleder: Rune Krutå, ordfører Vefsn kommune

Representantskapet velger også øvrige medlemmer til Helgelandsrådet og til arbeidsutvalget (AU). I forbindelse med evalueringsarbeid igangsatt i 2023 ble det foreslått å redusere antall medlemmer i AU fra 6 til 3 representanter, i tillegg til én representant fra Kommunedirektørforumet. Denne endringen er iverksatt og vedtatt av Representantskapet i 2024. Medlemmene velges for fire år (valgperioden).

Representantskapet kan i henhold til Samarbeidsavtalen også danne aktuelle utvalg innenfor strategiske politikkområder. For perioden 2020 – 2023 har det vært etablert utvalg innen helse, næring, utdanning & kultur og samferdsel. Representantskapet har besluttet at utvalgene også opprettes for valgperioden 2024-27 med følgende navneendringer;

- Utvalg for utdanning og kultur
- Utvalg for samferdsel og infrastruktur
- Utvalg for helse og sosial
- Utvalg for utdanning og samfunn

Representantskapet har også valgt å etablere et ordførerkollegie. I 2024 har Ordførerkollegiet også innehatt rollen som Utvalg for Helse og sosial.

4.2 Helgelandstinget

Helgelandstinget er en årlig politisk møteplass for helgelandskommunene med søkelys på nettverks- og kompetansebygging for kommunenes politiske ledelse.

Til Helgelandstinget inviteres hver deltakerkommune til å stille med sitt formannskap, alle med møte-, tale- og forslagsrett. Ordfører og opposisjonsleder har i tillegg stemmerett. Kommunedirektørene har møte-, tale- og forslagsrett. Til sammen utgjør tinget 86 personer.

I 2024 ble Helgelandstinget avholdt 21. - 22. november i Mosjøen. Årets tema handlet om regionalt samarbeid og hvordan lykkes med kommunal boligpolitikk. Programmet startet med to innlegg om Perspektivmeldingen og Statsbudsjettet av Bjørnar Skjæran, stortingsrepresentant fra AP og nestleder i Stortingets arbeids- og sosialkomite og Anita Solli, varaordfører i Rana kommune og leder av KS Nordland og medlem i KS hovedstyre.

Videre var det gjesteforelesere fra SHMIL, Helgelands Kraft AS, Distriktssenteret, Husbanken i Nordland og presentasjon av boligprosjekter fra tre av Helgelandskommunene. Digitale Helgeland, Helgeland Helsefellesskap bidro inn med temaer om eHelse. Siste innlegg ble holdt av Geir Vinsand fra NIVI Analyse og omhandlet om hvordan man kan legge til rette for bedre samarbeid mellom helgelandskommunene.

Det var god deltagelse på Helgelandstinget i 2024 og alle kommunene var representert med hele, eller deler av sitt formannskap. Med deltakere og innledere var det vel 80 deltakere på Helgelandstinget 2024.

4.3 Helgelandsrådet

Helgelandsrådet sørger for saksbehandling med søkelys på å legge til rette for økt samarbeid mellom kommunene i regionen i henhold til formål og overordnede strategier.

Helgelandsrådet består av to representanter fra hvert kommunestyre fra deltakerkommune – hvorav den ene er ordfører. I tillegg deltar kommunedirektørene med møte-, tale- og forslagsrett. Til sammen utgjør rådet 33 personer. Rådets medlemmer velges for fire år (valgperioden) av deltakerkommunenes respektive kommunestyrer. Funksjonene som leder og nestleder velges av representantskapet og er sammenfallende med leder og nestleder i representantskapet og arbeidsutvalget. Rådet avholdte 4 møter i 2024, to møter i Mosjøen, ett møte i Brønnøysund og ett møte i Leirfjord/Sandnessjøen.

4.4 Arbeidsutvalget

Arbeidsutvalget (AU) forbereder møtene til Helgelandsrådet og samordner aktivitet i og mellom utvalgene. AU kan uttale seg og fatte vedtak etter fullmakt fra representantskapet.

AU består av leder, nestleder og én valgte representanter fra representantskapet. I tillegg deltar én valgt representant for kommunedirektørene med møte-, tale- og forslagsrett. AU velges for fire år (valgperioden) av representantskapet. Funksjonene som leder og nestleder er sammenfallende med leder og nestleder i representantskapet og Helgelandsrådet.

Etter beslutning i Representantskapet 17. november 2023 er AU redusert fra 7 til 4 medlemmer for perioden 2023 – 2027, og består nå av leder, nestleder og én valgt representant fra representantskapet, i tillegg til én valgt representant for kommunedirektørene med følgende sammensetning;

- Elbjørg Larsen, ordfører Herøy kommune (leder)
- Rune Krutå, ordfører Vefsn kommune (nestleder)
- Jon Floa, ordfører Vega
- Tor Henning Jørgensen, kommunedirektør, Dønna kommune

Arbeidsutvalget avholdte 7 møter i 2024.

4.5 Utvalg

Representantskapet har etablert utvalg innenfor fire strategiske politikkområder. Utvalgene arbeider med aktuelle saker innenfor sine respektive satsingsområder og møtes i forkant av Helgelandssrådet sine møter, eller ved behov.

Utvalgene er satt sammen av valgte representanter fra Helgelandssrådet (5-6 personer). Hvert utvalg ledes i utgangspunktet av en ordfører. Medlemmene velges for 4 år (valgperioden).

Valgkomiteen har innstilt til følgende sammensetning av utvalgene for perioden 2023-2027:

- Utvalg for utdanning og kultur
 - Sten Rino Bonsaksen, ordfører, Leirfjord kommune, leder
 - Elin Kristine Vareide Lian, politiker, Bindal kommune
 - Janitha Signdahlsen, politiker, Brønnøy kommune
 - Ole Gerhard Rinø, politiker, Alstahaug kommune
 - Åse Granmo, politiker, Grane kommune
 - Kine Mosheim-Lysfjord, varaordfører, Vefsn kommune

Utvalget avholdet 1 møte i 2024 i tillegg til et seminar/samarbeidsmøte

- Utvalg for næring og samfunn
 - Odd Langvatn, politiker Vefsn kommune, leder
 - Gunder Strømberg, ordfører, Sømna kommune
 - Sivert Vevelstad, ordfører, Vevelstad kommune
 - Pål Einmo, politiker, Leirfjord kommune
 - Jørn Einmo, politiker, Herøy kommune
 - Andre Møller, politiker, Vega kommune
 - Nils Jensen, politiker, Dønna kommune

Utvalget avholdte 1 møte i 2024

- Utvalg for samferdsel og infrastruktur
 - Siv Therese Aglen, ordfører, Brønnøy kommune, leder
 - Raymond Fagerli, ordfører, Grane kommune
 - Kari Anne b. Andreassen, politiker, Vevelstad kommune
 - John-Erik S. Johansen, ordfører, Dønna kommune
 - Frode Næsvold, ordfører, Bindal kommune
 - Peter Talseth, ordfører, Alstahaug kommune

Utvalget avholdte 1 møte i 2024 i tillegg til et arbeidsmøte med ordførerkollegiet.

- Utvalget Helse og sosial
 - Ordførerkollegiet tiltrer som utvalgsmedlemmer for inneværende periode

Utvalget/ordførerkollegiet avholdte 14 møter i 2024

4.6 Sekretariatet

Sekretariatet består av sekretariatsleder (100%) og en rådgiver (60%). Den daglige virksomheten ledes av sekretariatsleder. Sekretariatsleder er øverste administrative leder for virksomheten og har anvisningsmyndighet på rådets vegne.

Sekretariatslederen deltar i rådets møter med tale- og forslagsrett. Sekretariatet fungerer også som sekretariat for rådets utvalg og forum.

Sekretariatet foretar utredninger, driver saksbehandling og administrerer prosjekter i tråd med Helgeland interkommunalt politisk råd sine intensjoner og beslutninger og i den utstrekning arbeidsutvalget finner det hensiktsmessig.

Sekretariatet har i 2024 deltatt på en rekk møte, samlinger og konferanser på vegne av Helgelandssrådet. Oversikt over denne aktiviteten kommer frem av Postjournal 2024 Andre møter – sekretariatet.

4.7 Arbeidsmiljø og HMS

Sekretariatsleder har kontor i FLUST-huset i Sandnessjøen, samlokalisert med Helse Nord IKT, ØkoRåd Helgeland, Indira AS, VID vitenskapelige høgskole, Studiesenter RKK Ytre Helgeland, Opplæringskontoret Ytre-Helgeland, Revisjon Midt-Norge, Fiskeridirektoratet, Distriktssenteret og Nortura. Rådgiver har kontorsted i Brønnøysund og er samlokalisert med Trollfjell Geopark & Friluftsråd.

Sekretariatets to ansatte representerer hvert sitt kjønn.

Det ble gjennomført medarbeidersamtaler i 2024.

Det er ikke registret skader eller ulykker, og heller ingen skader på det ytre miljø.

5 Satsingsområder

Utvalgene har siden 2023 vært i en prosess med å peke ut retninger for det politiske arbeidet i gjeldende valgperiode. Innenfor hvert utvalg er det definert satsingsområder der hovedvekten av innsatsen er tenkt lagt. Dette arbeidet var planlagt ferdigstilt våren 2024, men er ikke blitt sluttført. Arbeidet videreføres i 2025 i forbindelse med revidering av Overordnet strategi for Helgelandssrådet.

5.1 Utdanning og kultur

Satsingsområder 2020-2023:

- De videregående skolene på Helgeland
 - o Mer langsiktige og forutsigbare utdanningstilbud
 - o Snu om på måten vi utdanner ungdom, og slutte med «mastersyken»
 - o Beholde ungdommen, og fange opp de som er skolelei når de går ut av 10. klasse
 - o Ny form for utdanningstilbud for ungdom- ny modell for yrkesfaglig utdanning
 - o Samme mulighet for utdanning uansett hvor ungdommen bor
 - o Følge opp ungdom som faller utenfor – bekjempe utenforskap
 - o Ny utdanningsstrategi klar når nåværende strategiperiode er over (2024)
- Høyere utdanning regionalt
 - o Nord Universitet avd. Nesna må utforme nye konsept og skaffe seg flere bein å stå på
 - o Høyere utdanning innen flere næringer, ikke bare skole og helse
 - o Utdanningstilbudet må matche det næringslivet etterspør i tillegg til å dekke det offentliges behov
 - o Nord Universitet avd. Nesna må bli best i verden på desentralisert utdanning

Utvalget har inngått samarbeid med opplæringskontorene (Tverrfaglig Opplæringskontor ytre Helgeland og Sør-Helgeland Opplæringskontor) om frikjøp av saksbehandlerressurs med hovedvekt på yrkesfaglig opplæring og formidling/oppfølging av læreplasser i regionen.

I 2019 ble det tatt initiativ om å få til et Kultursamarbeid på Helgeland. Her var målet at de fire største kommunene skulle ta et ansvar. Av ulike årsaker stoppet dette initiativet opp. Vefsn og Alstahaug ved kultursjefene tok opp tråden og gjorde nytt forsøk i mai 2024. De fikk samlet representanter fra Brønnøy kommune, Alstahaug kommune og Vefsn kommune til møte i Sandnessjøen for å se på veien videre. Dette ble fulgt opp med nytt møte i Mosjøen i august hvor flere kommuner deltok. Her ble det enighet om å søke samarbeid med Helgelandssrådet.

Dette ble satt ned en arbeidsgruppe med representanter fra utvalget og kommunen i de tre regionsenterkommune med formål om å få arrangert et oppstartsmøte – Kultursamarbeid Helgeland vinteren 2025

Leder i utdanningsutvalget deltar i følgende samarbeidsfora:

- Samarbeidsfora for VID vitenskapelige høyskole, Sandnessjøen
- Referansegruppen for utviklingsprosjekt i regi av Nord Universitet avd. Nesna
- Arbeidsgruppe Kultursamarbeid Helgeland

5.2 Helse og sosial

Satsingsområde 2020-2023 var nye Helgelandssykehuset hvor utvalget jobbet for følgende:

- Støtte Fylkestingets vedtak som presiserer at prosjektet «Nye Helgelandssykehuset» må settes på vent og at ingen av tilbudene ved Helgelandssykehusets avdeling i Mosjøen flyttes før nytt hovedsykehus er realisert
- Nye Helgelandssykehuset må realiseres gjennom et nybygg som er lokalisert sentralt for alle innbyggere i vår region og med krav om å kunne betjene nytt redningshelikopter
- Gjennom en konstruktiv dialog med Helse Nord, vil vi bidra i prosessen til å få realisert nye Helgelandssykehuset, slik at spesialisthelsetjenesten på Helgeland styrkes for alle innbyggere på Helgeland

I 2024 har ordførerkollegiet fylt rollen som Utvalget for helse og sosial. Arbeidet med nye Helgelandssykehuset har vært utfordrende og utvalget/ordførerkollegiet har erkjent at man ikke har funnet frem til en felles situasjonsforståelse som kan danne grunnlag for videre samarbeid om denne saken.

5.3 Næring og samfunn

Næringsutvalget har hovedfokus på følgende tre næringer i perioden 2020-2023:

- Landbruk
- Havbruk og maritim næring
- Reiseliv

Ambisjonen har vært å kunne påvirke politikken på vegne av næringene, såkalt dialogpåvirkning. Utvalgets ambisjon har vært å jobbe gjennom de kommunale næringsetatene, ha tett kontakt med næringslivet og utvikle en mer helhetlig tilrettelegging for næringslivet regionalt. Utvalget skal videre prioritere å være til stede i de forskjellige næringsforumene/organisasjonene, og bidra som tilrettelegger og døråpner.

For tettest mulig dialog med næringslivet har Helgelandsrådet tatt et bevisst valg om å melde seg inn i følgende nettverk og fora:

- Ocean Cluster Helgeland
- Havbruksnettverk Helgeland
- Brønnøy næringsforum
- Alstahaug næringsforening
- Mosjøen næringsforening

Der hvor Helgelandsrådet ikke har kompetanse eller ressurser til å bidra er det naturlig å se mot eksterne samarbeidspartnere og kompetansemiljø. Dialog med Visit Helgeland, Nordland Bondelag og Campus BLÅ har blitt etablert. I tillegg har Helgelandsrådet gått inn med midler i forprosjektet «Leverandørutvikling Havbruk Nordland» i regi av Sentrum Næringshage.

Sekretariatet har tatt rollen med å representerer Helgelandsrådet på flere av møteplassene som de ulike nettverk og fora ovenfor deltar på. For ytterligere detaljer her se postjournal 2024 Andre møter – sekretariatet.

5.4 Samferdsel og infrastruktur

Satsingsområder 2020-2023:

- Infrastruktur innen Nasjonal transportplan (NTP)
 - o Havner og farleder
 - o FOT-ruter
 - o E6, RV73, E12
 - o Jernbane
- Infrastruktur innen Regional transportplan (RTP)
 - o Ferge, fergeleier, hurtigbåt (herunder regionpendel)
 - o Kystgodsrute
 - o Buss
 - o Fylkesveier (herunder tunneler, gang- og sykkelveier og bruer)

Utvalget har hovedfokus på å se de ulike delene av transportsektoren i sammenheng og jobber for at de skal utfylle og komplimentere hverandre. En viktig oppgave er å samordne innspill i nært samarbeid med kommunene, nærings- og utviklingsselskap.

Det har tidligere vært et godt etablert samarbeid med Mosjøen og Omegn Næringselskap om kjøp av saksbehandlerkompetanse innenfor samferdsel. Denne praksis har blitt satt på vent i 2024 grunnet personellmessige forhold i MoN.

6 Prosjekter/sentrale saker

6.1 Digital hjemmeoppfølging - Helgeland

Helgelandskommunene, Helgelandssykehuset og fastleger har etablert et samarbeidsprosjekt for digital hjemmeoppfølging av kronisk syke pasienter på Helgeland. Prosjektet er forankret i Helsefelleskap Helgeland, og hadde en felles oppstart med workshop høsten 2023. I etterkant ble det gjort et innsiktsarbeid i form av et spørreskjema til alle kommunene, for å kartlegge teknologi og aktuelle målgrupper.

Arbeidet har siden våren 2024 vært gjennomført i tre kommuneklynger, fordelt på 18 kommuner. Klyngene har egne klyngeledere, som fra 2025 frikjøpes i 15 %. Disse har koordineringsansvar for implementeringen av DHO i sine kommuner. I prosjektet Digital hjemmeoppfølging Helgeland har det vært arbeidet med utvikling av tjenesteforløp både for kommuneinitiert og sykehusinitiert DHO. Den sykehus-initierte aktiviteten har bestått av digital oppfølging av pasienter med alvorlige respirasjonslidelser siden tidlig 2024, og utvides nå til å inkludere pasienter med epilepsi. I tillegg utvikles og piloteres samhandlingsforløp for felles pasienter for sykehus og kommune, for relevante pasientgrupper.

De ulike kommuneklyngene har arbeidet i ulikt tempo, og har vært i ulike faser i milepælsplanen. Den første kommuneklyngen på fire kommuner startet med aktive pasientene i DHO-løsninger desember 2024, og det arbeides fortløpende med skalering av antall. Den neste kommuneklyngen på 7 kommuner er ikke i gang med pasienter, men forbereder oppstart tidlig 2025. Sør- Helgeland og kommunene Rana og Rødøy, har startet planleggingen av oppstart, med en ambisjon om å få de første pasientene på DHO ila våren 2025. Målet er at alle Helgelandskommunene og Helgelandssykehuset skal iverksette bruk av digital hjemmeoppfølging som en naturlig del av helsetjenesten innen 2026.

Polarsirkelrådet og Helgelandsrådet er sentral partner i prosjektet, og bidrar også til å identifisere og understøtte pilotkommuner for konkret pilotering. I tillegg til sekretariatsleder i Helgelandsrådet deltar to kommunalsjefer i styringsgruppen. Sluttrapport for prosjektet er levert februar 2025.

6.2 Regionforstørrelse/fastlandsforbindelse Dønna/Herøy - Alstahaug

Prosjektet har hatt den fulle tittelen «Skape en attraktiv, inkluderende og bærekraftig region gjennom bedre tilgjengelighet – Fastlandsforbindelse Dønna/Herøy – Alstahaug». Bakgrunnen er KVVU for forbindelsen Dønna/Herøy – Alstahaug fra 2015 og behovet for å følge opp Fylkestingets vedtak om videre utredning av løsninger for fastlandsforbindelse.

Helgelandsrådet la høsten 2021 fram en grundig bearbeidet sluttrapport på del 1 av forprosjektet som beskriver mulige løsninger, trafikkanalyser, effektanalyser og finansieringsanalyser. Rapporten ble spilt inn til NFK som grunnlag for behandling av regional transportplan (RTP). Prosjektet ble lagt inn i RTP under punktet 9.7. Større prosjekt som skal utredes i perioden før neste revisjon av RTP. Rapporten har en usikkerhet på +/- 40 prosent og bygger på en rekke forutsetninger, blant annet i utvikling i trafikkfall. Det er behov en grundig gjennomgang av rapporten for kvalitetssikring og modning, både med tanke på de forutsetninger som er lagt til grunn, samt de løsninger som er valgt. Prosjektet må gjennomgå med formål om at prosjektet eventuelt kan prioriteres ved neste rullering av regional transportplan og nasjonal transportplan.

Del 2 av forprosjektet har blitt videreført i 2022 med effekt- og finansieringsanalyse formidlet formål om å skaffe informasjon til det avsluttende presentasjons- og påvirkningsarbeidet opp imot fylket og departement. Her har blant annet Menon Economics analysert effektene av fastlandsforbindelsen på reiselivsnæringen på Dønna og Herøy i 2022 (Menon publikasjon nr. 35/2022). Forprosjektet ble med dette arbeidet ferdigstilt og en endelig administrativ sluttrapport med regnskap er overlevert.

I 2024 ble det etablert et aksjeselskap, HADfast AS som viderefører arbeidet.

6.3 Tosenveien

Nordland Fylkeskommune har hatt Fv 76 Tosenveien i sine planer i flere perioder. For å kunne være en aktiv pådriver i arbeidet med å realisere målsettingene til fylkeskommunen ble det i 2024 nedsatt et prosjekt i regi av Brønnøy kommune, Helgelandsrådet og Brønnøy Næringsforum.

En oppgradering av Fv 76 Tosenveien er avgjørende for samhandling og næringsutvikling på Sør-Helgeland, da den nåværende standarden på veistrekningen anses som utilstrekkelig både med hensyn til kapasitet og trafiksikkerhet.

Prosjektet skal bidra til en god samfunnsøkonomisk utredning som kartlegger blant annet følgende områder; trafiksikkerhet, næringsutvikling, regional tilknytning, miljøvennlighet, turisme, bompenger som finansieringskilde og reguleringsplanlegging. Arbeidet vil pågå over en toårsperiode fra våren 2024.

Arbeidet ledes av Brønnøy Næringsforum og en styringsgruppe bestående av representanter fra samarbeidende kommuner og Helgelandsrådet er nedsatt. Aktiviteter i 2024 har vært å få etablert prosjektet, starte kunnskapsinnhenting og få etablert gode relasjoner til Nordland fylkeskommune. Prosjekt planlegges avslutte i 2025 med mål om oppstart av detaljprosjektering høsten 2025.

6.4 Ferjefri fv17 Alstahaug - Vevelstad – Brønnøy

Prosjektet skal innhente ny kunnskap om hvordan strekningen Brønnøysund - Sandnessjøen kan bli fergefri. Strekningen har en lengde på 68 km med to fergesamband. Å knytte regionen tettere sammen vil ha avgjørende betydning for videre utvikling og verdiskaping i strategiske vekstnæringer som bl.a. havbruk, reiseliv, kulturnæringer og grønne energikilder samt ivaretagelse av omfattende nyinvesteringer i olje- og gassnæringen i Norskehavet. Fv17 (Kystriksveien) er av nasjonal betydning for framtidig bosetting, vekst og utvikling av en framtidsrettet, produserende og verdiskapende region.

Prosjektet er en videreføring av arbeidet som ble gjort i forbindelse med «KVU FV.17 Brønnøy – Alstahaug, forbindelsene Dønna, Herøy og Vega» og valg av konsept for aksene Brønnøysund – Vevelstad - Sandnessjøen. KVU'en anbefaler dagens løsning med en effektivisering av fergesambandet Forvik - Tjøtta lagt til grunn for videre planlegging- konsept 0+. Tiltaket er nedfelt og beskrevet i fylkestingets vedtak (pkt. 3) i sak FT 010/2017 av 20.2.2017, og basert på bl.a. erfaringer fra ferjefri E39.

Det er opprettet et forprosjekt hvor styringsgruppen består av ordførerne i Alstahaug, Brønnøy og Vevelstad. Prosjektleder er innleid ressurs fra Alstahaug næringsforening. I tillegg er det etablert en ressursgruppe bestående av kommunalsjef i Alstahaug kommune, næringssjef i Brønnøy kommune samt repr. fra næringslivet / det offentlige. Kunnskapsinnhenting har startet opp med at den dokumentasjon og kunnskap som er ervervet gjennom arbeidet med prosjektet «Skape en attraktiv, inkluderende og bærekraftig region gjennom bedre tilgjengelighet – Fastlandsforbindelse Dønna/Herøy – Alstahaug».

Prosjektets samlede finansiering inkludert Sømna kommune deltagelse, er på kr 950 000, -. Dette etter at Sømna kommune meldte sin interesse for å delta i prosjektarbeidet.

Prosjektet er forsinket, og det har vært arbeidet med å forsterke prosjektet med å innhente flere ressurser. Målsettingen er å fastlegge framdriftsplan på nyåret 2+25 og fullføre arbeidet senest innen utgangen av tredje kvartal 2025.

6.5 Regionvekstavgift

Dette er et initiativ fra Nordland fylkeskommune ved fylkesrådet med formål om en tettere dialog og samarbeid, mer målrettet innsats og gjensidighet i samspillet. Det er planlagt med dialogmøter mellom fylkesrådet og Helgelandssrådet to ganger i året. I 2024 har det blitt kun gjennomført ett møte, 21. august i Sandnessjøen, hvor ordførerkollegiet stilte. Her ble saker om videregående opplæring, samferdsel, næringsutvikling og regional planstrategi tatt opp.

Det er startet et evalueringsarbeid med hensyn til regionvekstavtalene hvor sekretariatslederne i de interkommunale politiske rådene i Nordland og rådgiver for fylkesrådets kontor deltar. Dette arbeidet forventes ferdigstilt i løpet av 2025.

6.6 Helgelandskonferansen 2024

Helgelandskonferansen ble i 2024 arrangert på Mo i Rana med overskrift – Hvordan gjøre Helgeland mer attraktiv! Det var ca. 100 deltakere fra alle kommunene på Helgeland. Konferansen fikk gode tilbakemeldinger fra konferansedeltakerne. Det ble i 2024 også et mindre underskudd som ble delt på de to sekretariatene. Helgelandssrådet sin andel ble på kr. 21 000. Beløpet ble belastet sekretariatet.

6.7 Offshore Nordland 2024

Konferansen Offshore Nordland har tidligere vært en inntektskilde for Helgeland Regionråd IKS. Etter etableringen av Helgelandssrådet er konferansen i all hovedsak forberedt og gjennomført av leverandørnettverket Ocean Cluster Helgeland/ Kunnskapsparken Helgeland og med Helgelandssrådet som eier og medarrangør. Arbeid med å finne relevante og «riktige» samarbeidspartnere som kan bidra til å løfte konferansen, både mht til faglig innhold og deltakelse har blitt sluttført i 2024 og ny organisering av arbeidet med konferansen iverksettes i 2025.

Konferansen i 2024 ble gjennomført med en mindre deltagelse enn ønsket og fikk et mindre underskudd som er belastet konferansen.

6.8 Evaluering av samarbeidsavtalen

Arbeidet med å evaluere og revidert samarbeidsavtale ble avsluttet i 2024 og ny revidert Samarbeidsavtale ble vedtatt i Representantskapsmøtet i 2024 og sendt kommunene for vedtak.

De konkrete endringene var at Træna kommune meldte overgang til Polarsirkelrådet og at Arbeidsutvalget ble redusert fra 6 til 3 medlemmer, i tillegg til en representant fra Kommunedirektørforumet.

Som en konsekvens denne evalueringen ble det besluttet å revidere den overordnede strategien samt å se på de vedtatte tiltaksområdene for utvalgene. Dett arbeidet avsluttes i 2025.

7 Høringssvar, innspill og uttalelser

Helgelandssrådet har gitt følgende høringssvar, innspill og uttalelser i 2024:

- Innspill til ny ruteplan for FOT-rutene til Widerøe (i samarbeid med Polarsirkelrådet)
- Innspill til ny tilbudsstruktur videregående skole for perioden 2025/26 – 2028/29
- Innspill til stortingsmelding om akuttmedisinske tjenester
- Høringsinnspill – funksjons- og oppgavedeling i Helgelandssykehuset

- Skriv – Om ambulansetjenesten i Sømna
- Skriv – Om fylkesrådets forslag om kutt i rutetilbud for hurtigbåt – Brønnøysund-Sandnessjøen og Regionpendelen
- Skriv – Newtonrommene-en gavepakke for Nordlands framtid
- Uttalelse – Overordnet konsekvensvurdering av havbruk til havs (i samarbeid med Polarsirkelrådet og Ocean Cluster Helgeland)
- Uttalelse – Anbudsutlysning av fergesambandene Flostad-Søvik med mellomsteder, Sandnessjøen-Bjørn med mellomsted og Solfjellsjøen-Vandve
- Uttalelse – PCI-tilbudet i Nordland
- Høring – Forlag til lov om besøksbidrag
- Høring – Forslag om ny fireårig tilbudsstruktur for videregående skoler i Nordland perioden 2025-2029

8 Ekstern representasjon

8.1 Jernbaneforum nord (Nfk)

- Representant: Siv Aglen, leder av utvalg for samferdsel og infrastruktur. I tillegg til valgt representant fra Helgelandrådet deltar ordfører fra kommuner med jernbane, her Raymond Fagerli fra Grane kommune og Rune Krutå fra Vefsn kommune.
- Jernbaneforum nord er et politisk samarbeidsorgan som skal fremme modernisering og kapasitetsøkning knyttet til jernbanetransport på Nordlandsbanen og Ofotbanen, samt utvikling av Nord-Norgebanen
- Det ble avholdt 2 møter i 2024 (8. april og 18. oktober)

8.2 Regionalt politiråd i Nordland (Nordland politidistrikt)

- Representant: Elbjørg Larsen, leder Helgelandrådet, valgt for inneværende valgperiode.
- En samarbeidsarena mellom politi og kommune som samler og koordinerer det kriminalforebyggende arbeidet lokalt, og iverksetter strategier og tiltak. Rådet skal sikre dialog og bidra til å prioritere og avklare ansvar.
- Det ble avholdt 1 møte, 21.11.2024

8.4 MidtSkandia

- For 2024 har følgende kommuner representanter i styret: Eilif Trælves, ordfører Brønnøy kommune og Elbjørg Larsen ordfører Herøy kommune.
- MidtSkandia er en ideell forening og et offisielt grenseorgan opprettet av Nordisk Ministerråd. Organet arbeider for å bedre samarbeidet mellom de nordiske landene og regionene Västerbotten og Helgeland. Samarbeidet skal være en premissgiver og kunnskapsbærer overfor beslutningstakere i grenseoverskridende spørsmål.
- Sekretariat på norsk side er representert ved Rana Utvikling v/sekretær Allan Berg
- Det er den enkelte kommune som er medlem, og i 2024 var alle kommunene tilsluttet Polarsirkelrådet og Helgelandrådet medlemmer.
- Helgelandrådet v/ sekretariatet er også medlem, men da som foretak/organisasjon.
- Det ble avholdt 3 møter i 2024

8.5 Regionalt kompetanseforum Helgeland (Nfk)

- Representant: Stig Sørre, sekretariatsleder.

- Kompetanseforum Nordland er etablert av Nordland fylkeskommune. Det er videre etablert tre regionale kompetanseforum: Kompetanseforum Helgeland, Kompetanseforum Salten og Kompetanseforum Ofoten/Lofoten/Vesterålen.
- Målene for arbeidet til Kompetanseforum Nordland følger målene i Kompetansestrategi for Nordland 2020-2024. Kompetansestrategien har et overordnet mål om å øke kompetansen i befolkningen, slik at man er bedre rustet til å løse arbeidslivets framtidige behov og utfordringer.
- Det ble avholdt 2 møter i 2024 (24. april og 29. oktober) I tillegg ble det avholdt et felles møte (verksted) i regi av Kompetanseforum Nordland 18. november.)

9 Økonomi

9.1 Budsjett 2024

Tilskuddet fra medlemskommunene for 2024 ble holdt uendret i forhold til 2023 og var samlet på kr. 2 788 630. Tilskuddet er som tidligere år sammensatt av et 20 % fastbeløp som er likt per kommune, og av et 80 % variabelt beløp som er basert på innbyggertall i deltakerkommunen per 01.01.2024. I tillegg innbetalte kommunen i 2024 kr. 697 000 i fondskapital etter samme fordelingsnøkkel som det generelle tilskuddet. Begge innbetalingene er i henhold til samarbeidsavtalen.

Budsjettet for 2024 tok kun høyde for drift av sekretariatet, kostnader til konsulentbistand/frikjøp fra kommune/samarbeidspartner samt kostnader relatert til arbeidsutvalgsmøter, og eventuelle andre mindre møter. Det ble også lagt inn et mindre beløp på kr 100 000 som kunne disponeres til diverse sponsorbidrag/prosjektstøtte uten behandling i AU.

Budsjett for 2024 balanserte uten bruk av egenkapital/fond. Det vises til Årsregnskap 2024 og Resultatregnskap 2024 for sekretariatet, prosjekt og fondsoversikt.

9.2. Andre forhold

Det er ingen andre forhold som vil påvirke økonomien for Helgelandsrådet. Det vises ellers til Årsregnskap 2024 for Helgeland interkommunalt politisk råd.

Sandnessjøen, 30. april 2024

Sekretariatsleder